

FAAFINTA

الرسمية

OFFICIAL

RASMIGA AH

الجريدة

BULLETIN

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 11aad

Muqdisho, 31 OKTOBER 2024

Lr.4

Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqaanka Guud ee Dawladda

FAAFIN BIL SOO BAXA

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA**: Sanaddii waa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

KOBNIIN**BOGGA KOOWAAD****SHARCI**

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BOGGA SEDDEXAAD**TALOOYIN, ISGAARSIIN, OGAYSIIIS, IWM****JULY-OKTOBER****2024**

The Federal Republic of Somalia
Office of the Prime Minister

Xeer Ra'iisal Wasaare Lr. 158

Taariikh: 08/06/2024

**XEER: XEER-NIDAAMIYAHA SHARCIGA AQOONSIGA IYO
DIIWAANGALINTA DADWEYNAHA**

Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda JFS;

Markuu arkay: Qodobka 97^{aad} faqradda 1^{aad} iyo 2^{aad}; iyo Qodobka 99^{aad} faqradda (a), (b), (e), (f) iyo (g); iyo Qodobka 100^{aad} faqradda (a) iyo (d) ee Dastuurka KMG ah ee JFS;

Markuu arkay: Warqadda summaddeedu tahay WAGF&D/XW/2079/2024 ee ku taariikheysan 05/06/2024 ee Wasiirka Wasaaradda Arrimaha Gudaha Federaalka iyo Dib u Heshiisiinta, kuna saabsan codsiga soojeedinta Xeer-Nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaangalinta Dadweynaha.

Markuu arkay: Go'aanka Shirka Golaha Wasiirrada ee summaddiisu tahay SHGW.19.76.06.24 ee 06/06/2024, kuna saabsan ansixinta Xeer-Nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaangalinta Dadweynaha oo uu Goluhu cod buuxa ku ansixiyay;

Markuu tixgaliyay: Muhiimadda uu Dalka u leeyahay Xeer-Nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaangalinta Dadweynaha.

Waxa uu Meelmariyay:

Qodobka 1^{aad} :

Go'aan Gole

Go'aanka Shirka Golaha Wasiirrada ee summaddiisu tahay SHGW.19.76.06.24 ee 06/06/2024, kuna saabsan ansixinta Xeer-Nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaangalinta Dadweynaha oo uu Goluhu cod buuxa ku ansixiyay.

Qodobka 2^{aad}:**Hirgalin**

Waxaa Wasaaradda Arrimaha Gudaha, Federaalka iyo Dib-u-heshiisiinta loo igmaday in ay hirgaliso, meelmarisana **Xeer-Nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaangalinta Dadweynaha.**

Qodobka 3^{aad}:**Dhaqangal**

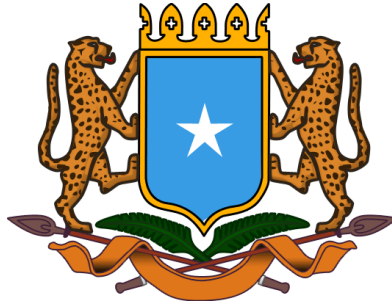
Xeer-nidaamiyahaan waxa uu dhaqangelayaa marka uu saxiixo Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, waxaana lagu soo saarayaa Faafinta Rasmiga ah ee Dawladda.

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA	
XAFIISKA HANTIDHOWRKA GUUD	
DIWAAN NO:	HAN-059-24
TAARIKH :	09/10/2024
SAXIIX :	
AVV Ahmed Issa Gutan Hantidhowrka Guud ee JFS	

Mudane, Saalax Axmed Jaamac
 Ku-simaha Ra'iisul Wasaaraha, Ahna Ra'iisul Wasaare Ku-xigeenka XJFS

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

**WASAARADDA ARRIMAHA GUDAHA, FEDERAALKA
IYO DIB-U-HESHIISIINTA**

***XEER-NIDAAMIYAHA
SHARCIGA AQOONSIGA IYO DIIWAAN-GELINTA
DADWEYNAHA
(Sharci Lr. 009 ee Maarso 20, 2023)***

TUSMO

CUTUBKA KOWAAD: QODOBBO GUUD-----	4
QODOBKA 1 ^{aad} : MAGACA XEER-NIDAAMIYAHA-----	4
QODOBKA 2 ^{aad} : QEEXID-----	4
QODOBKA 3 ^{aad} : BAAXADDA-----	6
QODOBKA 4 ^{aad} : UJEEDDADA XEER-NIDAAMIYAHA-----	6
QODOBKA 5 ^{aad} : MABAADI'DA-----	7
CUTUBKA LABAAD: NIDAAMKA AQOONSIGA QARAN EE CASRIGA AH IYO XOG-SIDAHA-----	7
QODOBKA 6 ^{aad} : NIDAAMKA AQOONSIGA QARAN EE CASRIGA AH-----	7
QODOBKA 7 ^{aad} : XOG-SIDAHA-----	8
CUTUBKA SADDEXAAD: DIIWAAN-GELINTA IYO AQOONSASHADA DADWEYNAHA-----	8
QODOBKA 8 ^{aad} : WAAJIBKA IS-DIIWAAN-GELINTA-----	8
QODOBKA 9 ^{aad} : MUWAADINKA HEYSTA JINSIYAD KALE-----	9
CUTUBKA AFARAAD: HAB-RAACA DIIWAAN-GELINTA-----	9
QODOBKA 10 ^{aad} : DIIWAAN-HAYAHA GUUD-----	9
QODOBKA 11 ^{aad} : XARUMAHA DIIWAAN-GELINTA-----	9
QODOBKA 12 ^{aad} : DIIWAAN-GELINTA BAAXADDA LEH-----	10
QODOBKA 13 ^{aad} : KAALMEYNTA DADKA NUGUL-----	10
QODOBKA 14 ^{aad} : QABASHADA XOG-HORAADDA-----	11
QODOBKA 15 ^{aad} : QABASHADA XOG-DHALYADA-----	12
QODOBKA 16 ^{aad} : HUBINTA DIIWAAN-GELINTA QOFKA-----	12
QODOBKA 17 ^{aad} : HAB-RAACA SUGIDDA QOFKA-----	12
QODOBKA 18 ^{aad} : HABKA XAQIJIINTA MARKHAATIGA EE XOG-HORAADDA MUWAADINKA-----	13
QODOBKA 19 ^{aad} : XOG-WAREYSIGA HUBINTA XOG-HORRAADDA MUWAADINKA-----	14
QODOBKA 20 ^{aad} : SIXIDDA IYO BEDDELAADDA DAMBE EE XOG-HORAADDA-----	14
QODOBKA 21 ^{aad} : RAADKA SHARCI EE AQOONSIGA SHISHEEYE-----	15
CUTUBKA SHANAAD: TIRSIGA AQOONSIGA GAARKA AH-----	16
QODOBKA 22 ^{aad} : ASTEYNTA TIRSIGA AQOONSIGA-----	16
QODOBKA 23 ^{aad} : QAABKA TIRSIGA AQOONSIGA-----	16
QODOBKA 24 ^{aad} : HAKINTA TIRSIGA AQOONSIGA-----	16

CUTUBKA LIXAAD: NOOCYADA AQOONSIGA QARAN-----	17
QODOBKA 25 ^{aad} : BIXINTA AQOONSIGA QARAN-----	17
QODOBKA 26 ^{aad} : DAABICIDDA IYO BIXINTA KAARKA AQOONSIGA-----	17
QODOBKA 27 ^{aad} : XOGAHA KA SOO MUUQANAYA KAARKA AQOONSIGA-----	18
QODOBKA 28 ^{aad} : XOGAHA KA SOO MUUQANAYA SHAHAADADA AQOONSIGA-----	18
QODOBKA 29 ^{aad} : XAALADAH LUMIDDA IYO WAXYEELLADA AQOONSIGA-----	19
QODOBKA 30 ^{aad} : DIB-U-DAABICIDDA KAARKA AQOONSIGA-----	19
QODOBKA 31 ^{aad} : DHICIDDA IYO CUSBOONEYSIINTA KAARKA AQOONSIGA-----	20
QODOBKA 32 ^{aad} : KALA-NOQOSHADA KAARKA AQOONSIGA-----	20
CUTUBKA TODOBAAD: HAWL-GELINTA ADEEGGA SUGIDDA-----	21
QODOBKA 33 ^{aad} : HIRGELINTA HANNAANKA HUBINTA KAARKA AQOONSIGA-----	21
QODOBKA 34 ^{aad} : SHAHAADO-SIINTA DHINACYADA KU TIIRSAN-----	21
QODOBKA 35 ^{aad} : ISTICMAALKA ADEEGGA SUGIDDA EE DHINACA KU TIIRSAN-----	22
QODOBKA 36 ^{aad} : XOGTA QOFKA EE LALA WADAAGI KARO DHINACYADA KU TIIRSAN-----	22
QODOBKA 37 ^{aad} : BAAHIDA DHINACYADA KU TIIRSAN XOGAHA QOFKA-----	23
QODOBKA 38 ^{aad} : WAAJIBAADKA WARBIKIN EE DHINACA KU TIIRSAN (ADEEG-QAATAHA)-----	23
QODOBKA 39 ^{aad} : TALLAABOYINKA DHEERIGA AH EE ILAALINTA ADEEGGA SUGIDDA-----	23
CUTUBKA SIDEEDAAD: QODOBBO QUBANE AH-----	24
QODOBKA 40 ^{aad} : WAX-KA-BADDEL-----	24
QODOBKA 41 ^{aad} : BURIN-----	24
QODOBKA 42 ^{aad} : CIQAAB-----	24
QODOBKA 43 ^{aad} : DHAQAN-GAL-----	25

CUTUBKA KOWAAD QODOBBO GUUD

Qodobka 1^{aad}: Magaca Xeer-nidaamiyaha

Xeer-nidaamiyahan waxaa lagu magacaabaa Xeer-nidaamiyaha Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha, waxaana lagu dhaqan-gelinayaa “Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha, Sharci Lr. 009 ee Maarso, 2023”.

Qodobka 2^{aad}: Qeexid

Xeer-nidaamiyahan gudihiisa, haddii aan si kale loogu qeexin, ereyada soo socda wuxuu mid walba yeelanayaa macnaha ku hor qoran:

1. **Aqoonsi:** waxaa loola jeedaa kaarka Aqoonsiga Qaran, kaarka aqoonsiga shisheeye, Shahaadada Aqoonsiga Qaran, Shahaadada Aqoonsiga shisheeye iyo nooc kasta oo aqoonsi casri ah (digital) oo ay Hay’addu soo saarto ama sameyso, si waafaqsan Cutubka 6aad ee Xeer-nidaamiyahaan;
2. **Tirsi Aqoonsi:** waxaa loola jeedaa lambar aan taxane ahayn oo hal mar la isticmaalayo una gooni ah hal qof, kaasoo qofka leh tilmaan-soocaysa inta uu nool yahay iyo markuu dhinto ka dib;
3. **JFS:** waxaa loola jeedaa Jahmuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
4. **Xog:** waxaa loola jeedaa macluumaad kala duwan oo laga diiwaan-gelinayo qofka, laguna gaarayo go’anka aqoonsiga oo ay ku jiraan xog-horaadda iyo xog-dhalyada;
5. **Xogside:** waxaa loola jeedaa macnaha ku xusan Qodobka 7aad ee xeer-nidaamiyahan;
6. **Xog-horaadda:** waxaa loola jeedaa sida ku cad Qodobka 14aad ee xeer-nidaamiyahan marka laga reebo xog-dhalyada;
7. **Xog-dhalyada:** waxaa loola jeedaa tilmaamaha la xiriira waxyaabaha u goonnida ah qofka ee ka turjumaya qeybo ka mid ah jirkiisa sida faraha, midabka, muuqaalka wejiga iyo qaar kale;
8. **Dad-dhigid:** waxaa loola jeedaa diiwaan-gelin waareysa oo waajib ah si joogto ahna loo diiwaan-gelinayo dhammaan xaaladaha dhalashada, guurka, furiinka, dhimashada iyo ilmo-korsoshada ee khuseeya dadweynaha si waafaqsan shuruucda dhaqan-galka ah ee dalka;

9. **Dan-dhawre:** waxaa loola jeedaa qofka ay maxkamad awood u leh u magacowdo maareynta nolosha, hantida iyo danaha qof kale si waafaqsan shuruucda dhaqan-galka ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
10. **Deganaansho sharci:** waxaa loola jeedaa ku noolaanshaha JFS si waafaqsan shuruucda dalka;
11. **Diiwaan-gelin:** waxaa loola jeeda hannaanka qofka looga diiwaan-gelinayo xogta si waafaqsan Sharciga iyo Xeer-nidaamiyahan;
12. **Maamullada Gobollada:** waxaa loola jeedaa maamul-goboleedyada JFS;
13. **Dhinaca ku tiirsan (Dhinaca Adeeg-qaataha):** waxaa loola jeedaa dhinaca shahaado rasmi ah ka haysta Hay'adda si waafaqsan Qodobka 34aad ee xeer-nidaamiyahan;
14. **Sharciga:** waxaa loola jeedaa Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha;
15. **Sugid:** waxaa loola jeedaa habka lagu xaqiijinayo in qofku yahay ruuxa uu sheeganayo;
16. **Qof:** waxaa loola jeedaa muwaadinka JFS iyo qof walba oo sifo sharci ah ku degan JFS ee la diiwaan-gelinayo;
17. **Maareeyaha Guud:** waxaa loola jeedaa Maareeyaha Guud ee Hay'adda;
18. **Markhaati:** waxaa loola jeedaa qof ka marag-furi kara muwaadinnimada iyo runnimada xogta qofnimo ee laga diiwaan-gelinayo qofka;
19. **Muwaadin:** waxaa loola jeeda qof kasta oo ah Muwaadin JFS si waafaqsan Qodobbada Dastuurka JFS iyo Shuruucda Dalka ee dhaqan-galka ah;
20. **Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah (Digital National Identification System “DNIS”):** waxaa loola jeedaa nidaamka lagu aasaasay Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha;
21. **Wasiirka:** waxaa loola jeedaa Wasiirka Arrimaha Gudaha, Federaalka iyo Dib-u-heshiisiinta ee Xukuumadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; iyo
22. **Hay'adda:** waxaa loola jeedaa Hay'adda Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Qaranka.

Qodobka 3^{aad}:

Baaxadda

1. Xeer-nidaamiyahan waxaa lagu maamulayaa nidaamka Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta casriga ah ee dhulka JFS.
2. Xeer-nidaamiyahan waxaa lagu dabaqayaa:
 - a. diiwaan-gelinta, sugidda iyo aqoonsiga muwaadiniinta;
 - b. diiwaan-gelinta shisheeyaha xaq u leh in la diiwaan-geliyo;
 - c. bixinta iyo cusbooneysiinta kaarka aqoonsiga Qaranka;
 - d. bixinta iyo cusbooneysiinta shahaadada aqoonsiga; iyo
 - e. dhinacyada ku tiirsan loo-adeegeyaasha.

Qodobka 4^{aad}:

Ujeeddada Xeer-nidaamiyaha

Ujeeddada xeer-nidaamiyahani waa habsami-u-hirgelinta Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha, wuxuuna xeerinayaa:

1. In la dhiso lana horumariyo nidaamka diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga Qaran ee casriga ah, kaasoo awood u siinaya hay'adaha dawladda iyo kuwa gaarka loo leeyahay in:
 - a. si gaar ah loo aqoonsado qof kasta oo adeegsanaya aqoonsiga; iyo
 - b. lagu sugo qof kasta hab elektaroonig ah si loo fududeeyo helidda adeegyada dawliga ah iyo kuwa aan dawliga ahayn oo ay ku jiraan safarada dalka gudihisa.
2. In la dhiso nidaam maamul oo awood u leh xaqiijinta xogaha qof kasta oo xaq u leh diiwaan-gelinta;
3. In nidaamka diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga Qaran ee casriga ah loo fududeeyo qof kasta oo xaq u leh;
4. In la dhaqan-geliyo xaq helidda Aqoonsi Qaran si waafaqsan Qodobka 4aad ee Sharciga;
5. In la dejiyo hab lagu asteynayo Tirsiga Aqoonsiga gaarka ah iyo bixinta Aqoonsiga qof kasta ee la diiwaan-geliyey;
6. In la dejiyo shuruudaha xaq-u-lahaanshaha iyo habka lagu maamulayo nidaamka diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah;
7. In la sameeyo hab-raacyo lagu hubinayo xogta la bixiyey xilliga diiwaan-gelinta; iyo
8. In la fududeeyo hirgelinta iyo adeegsiga Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah.

Qodobka 5^{aad}:

Mabaadi'da

1. In Qof walba uu xaq u leeyahay in la diiwaan-geliyo sida ku cad Qodobka 4aad ee Sharciga Aqoonsiga iyo Diiwaan-gelinta Dadweynaha.
2. In habka diiwaan-gelinta Nidaamka Aqoonsi Qaran ee Casriga ah loo fuliyo si fudud oo caddaalad iyo sinnaan leh.
3. In Qof kasta oo xaq u leh helo fursadda diiwaan-gelinta gaar ahaan kuwa baahiyaha gaarka ah qaba, kuwa aan waxba aqrin waxna qorin, iyo dadka da'da ah si ay u helaan adeegyada asaasiga ah ee ay u baahan yihiin ee Aqoonsiga ku xiran.
4. In Nidaamka Diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah loo qaabeeyo, hirgeliyo loona maareeyo si waafaqsan habka ugu wanaagsan oo ay dunidu adeegsato isla markaasna waafaqsan Sharciga.

CUTUBKA LABAAD

NIDAAMKA AQOONSIGA QARAN EE CASRIGA AH IYO XOG-SIDAHA

Qodobka 6^{aad}:

Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah

1. Nidaamka Diiwaan-gelinta Dadweynaha iyo Aqoonsiga Qaranka ee casriga ah waa inuu ka koobnaadaa:
 - a) xog-side;
 - b) habka Aqoonsiga iyo sugidda oo ka kooban: Tirsiga Aqoonsiga Gaarka ah; Aqoonsi laysku hallayn karo, habka sugidda iyo diiwaannada; iyo
 - c) isku-xirka ka dhexeeya arrimaha ku xusan xarfaha (a iyo b) ee faqradda 1aad ee qodobkan.
2. Hay'addu waa inay ka baaraandegtaa goobta ugu maan-galsan uguna fudud dhaqaale iyo farsamo ahaanba ee ay ku shaqo-gelin karto Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah sida:
 - a. in uusan Nidaamka Aqoonsiga Casriga ah noqon mid ku tiirsan hal tiknoolajiyad, hal qof ama shirkad iyadoo la tixgelinayo cusbooneysiinta ama horumarinta imaan karta mustaqbalka iyo la-fal-gelidda nidaamyada kale; iyo
 - b. in uu noqdo mid ku dhisan tiknoolajiyad adeegsigeedu furan yahay (Open-Source code) oo ay Hay'adduna maamusho, gacantana ku hayso lana fal-geli karta nidaamyada kor ku xusan.

Qodobka 7^{aad}:

Xog-sidaha

1. Hay'addu waa inay abuurtaa, dhawrtaana 1 (hal) ama ka badan oo diiwaan-gelin danabaysan oo casri ah ama xog-sideyaal kuwaasoo keydinaya arrimaha soo socda:
 - a. tirsiga Aqoonsiga Gaarka ah ee qof la diiwaan-geliyey;
 - b. xog-horaadda qof oo la diiwaan-geliyey;
 - c. xog-dhalyada laga qabtay qof oo la diiwaan-geliyey; iyo
 - d. diiwaannada xogaha ay adeegsadeen dhinacyada ku tiirsan (Adeeg-qaataha) ee Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah.
2. Ujeeddada Xog-siduhu waa in ay suurta-gelisaa aqoonsiga iyo sugidda qof la diiwaan-geliyey si waafaqsan Sharciga, xeer-nidaamiyahan iyo xeer-nidaamiye kasta oo la soo saaro si waafaqsan Sharciga.
3. Xog-siduhu waa in uusan ku jirin xog-horaad si toos ah u tilmaamaysa midab, takoor, af, dakhli, ama xaalad caafimaad.
4. Xogta qofka waa in lagu keydiyaa Xog-sidaha hab dahsoon oo aan la aqrin karin lana furi karin haddii aysan Hay'addu oggolaan.
5. Hay'addu waxay Xog-horaadda iyo Xog-dhalyada ku kala keydin kartaa Xog-sideyaal kala gaar ah haddii ay suurta-gal tahay.
6. Hay'addu waxay Xog-sidaha iyo agabkiisa ku haynaysaa, maamulaysaa, xannaanaysaa gudaha JFS.

CUTUBKA SADDEXAAD

DIIWAAN-GELINTA IYO AQOONSASHADA DADWEYNAHA

Qodobka 8^{aad}:

Waajibka Is-diiwaan-gelinta

1. Diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga dadweynaha waa waajib.
2. Hay'addu waa in ay diiwaan-gelisaa shakhsiyaadka soo socda:
 - a. muwaadinka JFS;
 - b. qofka shisheeyaha ah ee haysta deganaansho sharci ah; iyo
 - c. qofka loo aqoonsado qaxooti, magan-gelyo-doon, ama jinsiyad-laawe si waafaqsan sharciyada khuseeya.

Qodobka 9^{aad}:
Muwaadinka Heysta Jinsiyad Kale

Lagama hor-istaagi karo Muwaadinka JFS ee haysta jinsiyad dal kale, qaxooti ama magan-galyodoone ku ah dal kale xaq nidaamka diiwaan-gelinta dadweynaha iyo Aqoonsiga Qaran ee casriga ah iyadoo lagu saleynayo haysashadiisa jinsiyad dal kale ama ku sugnaanshiyaha xaalad qaxootinimo ama magan-gelyo-doonimo.

CUTUBKA AFARAAD
HAB-RAACA DIIWAAN-GELINTA

Qodobka 10^{aad}:
Diiwaan-hayaha Guud

1. Hay'addu waxay leedahay Diiwaan-haye Guud ee Aqoonsiga Qaranka oo ah Maareeyaha Guud ee Hay'adda.
2. Maareeyaha guud ayaa soo saaraya siyaasado, hab-raacyo, iyo hageyaal lagu faahfaahinayo laguna dhaqan-gelinayo qodobbada xeer-nidaamiyahan.
3. Diiwaan-hayaha Guud, ka sokow waajibaadka iyo awoodaha kale ee Sharciga ama xeer-nidaamiye kale lagu siiyey, wuxuu u xilsaaran yahay hawlaha soo socda:
 - a) la-socodka iyo kormeerka dhammaan habka diiwaan-gelinta;
 - b) yagleelidda iyo hawl-gelinta xarumaha diiwaan-gelinta ee gudaha JFS si loo diiwaan-geliyo qof kasta oo xaq u leh Aqoonsiga Qaran iyadoo ay ku xiran tahay xaddidnaanta miisaaniyadda; iyo
 - c) hawl-gelinta iyo iskudubbaridka xarumaha diiwaan-gelinta ee dalka dibadiisa iyadoo lala kaashanayo Wasaaradda Arrimaha Dibadda ee JFS.
4. Ka dib la-tashiga Wasaaradda Arrimaha Dibadda, hawl-gelinta iyo iskudubbaridka xarumaha diiwaan-gelinta ee dalka dibadiisa si waafaqsan Qodobka 12aad ee Sharciga.
5. Diiwaan-hayaha Guud wuxuu fulinta hawlaha ku xusan faqradda 2aad ee qodobkan u wakiilan karaa ama la kaashan karaa shaqaalaha Hay'adda si waafaqsan Sharciga iyo xeer-nidaamiyayaasha Hay'adda.

Qodobka 11^{aad}:
Xarumaha Diiwaan-gelinta

1. Xarumaha diiwaan-gelintu waxay noqon karaan:
 - a) xarumaha diiwaan-gelinta ee neggan;
 - b) xarumaha diiwaan-gelinta guur-guura (Mobile registration center); ama

- c) qaabka diiwaan-gelinta danabaysan (online-ah) iyadoo la raacayo hab-raacyada khuseeyo.
2. Muwaadinka degan dalka dibadiisa wuxuu iska diiwaan-gelin karaa Nidaamka Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah isagoo tegaya safaaradda ama qunsuliyadda Soomaaliya ee dalka uu deggan yahay, ama raacaya hab-raacyada lagu xusan xarfka (c) ee faqradda 1aad.
3. Haddii aanay Safaarad ama Qunsuliyad ku lahayn Soomaaliya waddanka uu Muwaadinku deggan yahay, wuxuu iska diiwaan-gelinayaa safaaradda ama qunsuliyadda ugu dhaw dalka uu joogo oo ay hay'addu u asteysay iyadoo la tashanaysa Wasiirka iyo Wasaaradda Arrimaha Dibadda.
4. Nidaamka diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga ee safaaradda ama qunsuliyadda waa in uu la mid yahay nidaamka diiwaan-gelinta iyo Aqoonsiga ee lagu fuliyo gudaha JFS.

Qodobka 12^{aad}:

Diiwaan-gelinta Baaxadda leh

1. Hay'adda ayaa diyaarinaysa qorsheyaal lagu fulinayo diiwaan-gelinta baaxadda leh ee dadweynaha deggan gudaha JFS.
2. diiwaan-gelinta Baaxadda leh waxaa qeyb ka ah isticmaalka xarumaha diiwaan-gelinta guur-guura si loo fududeeyo diiwaan-gelinta miyiga iyo degaannada ka fog magaalooyinka.
3. Hay'addu waa in ay ku wargelisaa dhammaan dadweynaha JFS habka iyo muddada la fulinayo diiwaan-gelinta baaxadda leh iyadoo ku faafinaysaa Faafinta Rasmiga ah ee JFS iyo hababka kale ee warbaahineed.
4. Hay'addu, marka ay fulinayso diiwaan-gelinta baaxadda leh, waxay qaadaysaa tallaabooyinka lagama-maarmaanka ah ee lagu diiwaan-gelinayo qof kasta oo xaq u leh diiwaan-gelinta si waafaqsan faqradda 3aad ee qodobkan.

Qodobka 13^{aad}:

Kaalmeynta Dadka Nugul

1. Shakhsiyaadka soo socda waxaa diiwaan-gelintooda ka kaalmeynaya waalidkooda ama dan-dhawrahooda haddii uu yahay:
 - a) qof gaaray da'da qaadashada Kaarka Aqoonsiga balse u baahan kaalmo xaalad caafimaad-darro darteed oo saameysay dhimmirkiisa ama jirkiisa;
 - b) qof qaba baahiyaha gaarka ah si waafaqsan Qodobka 1aad faqradda 4aad ee Sharciga Hay'adda Naafada Soomaaliyeed.
2. Hay'addu waa in ay fududeysaa diiwaan-gelinta gaar ah ee dadka aan waxba qorin waxna aqrin, dadka da'da ah iyo shakhsiyaadka ku xusan faqradda ^{1aad}.

Qodobka 14^{aad}: Qabashada Xog-horaadda

1. Qofka la diiwaan-gelinayo waa in laga qabtaa Xog-horaaddiisa iyadoo la adeegsanayo foomka diiwaan-gelinta danabaysan:
 - a) magaciisa oo afaran haddii uu yahay Muwaadin JFS;
 - b) magaciisa oo saddexan haddii uu yahay qof shesheeye ah haystana degganaansho sharci ah;
 - c) magaca hooyada oo saddexan;
 - d) taariikhda dhalashada;
 - e) goobta dhalashada (degmada, gobolka, wadanka);
 - f) degaanka uu deggan yahay;
 - g) jinsi (lab ama dheddig);
 - h) lambarka teleefanka gacanta iyo/ama ciwaanka Email-ka;
 - i) xaaladda Sharci ee shisheeye (sharci ku deggan, qaxooti, dal-laawe, magan-gelyo-doon); iyo
 - j) lambarka baasaboorka iyo dokumentiyada kale ee socdaalka khuseeya haddii uu qofku shisheeye yahay.
2. Iyadoo aan waxba loo dhimayn xogaha kale ee lagu daabaci karo Aqoonsiga, goobta dhalashada iyo degaanka qofka waxay ka soo muuqanayaan shahaadada Aqoonsiga, hase yeeshee Kaarka Aqoonsiga waxaa ka soo muuqanaya oo keliya degaanka qofka.
3. Foomka diiwaan-gelinta ee qofka waa in lagu caddeeyo macluumaadka soo socda xilliga la diiwaan-gelinayo qofka:
 - a. tirsiga tixraaceed ee diiwaan-gelinta;
 - b. goobta diiwaan-gelinta (ama qoraal ku saabsan diiwaan-gelin kasta oo toos ah (online); iyo
 - c. taariikhda la soo gudbiyey foomka diiwaan-gelinta.
4. Foomka diiwaan-gelinta ee yaalla xarumaha diiwaan-gelinta ama midka online-ka ah waa inuu noqdaa mid la fahmi karo, kuna qoran Soomaali, Carabi, iyo Ingiriis.
5. Si waafaqsan Qodobka 13aad ee xeer nidaamiyahan, waa in laga caawiyo dadka aan waxba aqrin waxna qorin sidii looga buuxin lahaa foomamka diiwaan-gelinta ee yaal xarumaha diiwaan-gelinta iyo xarumaha diiwaan-gelinta guurguura ee Hay'adda.
6. Qof kasta oo la diiwaan-gelinayo waa inuu saxiixaa foomka diiwaan-gelinta ee yaalla xarunta ama midka danabaysan ka dib marka la hubiyo sugnaanshaha xogta laga diiwaan-geliyey.

Qodobka 15^{aad}:
Qabashada Xog-dhalyada

1. Qofka la diiwaan-gelinayo oo ay u buuxsantay da'da 15 (shan iyo toban) sano jir ama ka weyn waxaa laga qaadayaa raadka faraha 10 (toban) farood, sawirka wejiga ama indhaha inta lagu jiro diiwaan-gelinta.
2. Qofka la diiwaan-gelinayo oo ay u buuxsantay da'da 15 (shan iyo toban) ama ka weyn kaasi oo isku diiwaan-geliyey qaabka danabaysan waxaa laga qaadayaa raadka faraha 10 (toban) farood, sawirka wejiga ama indhaha ka dib markuu yimaado xarunta diiwaan-gelinta Hay'adda ee u dhow.
3. Qofka la diiwaan-gelinayo kama hor-istaagayso haddii aanu awood u lahayn inuu bixiyo qeyb ama dhammaan xog-dhalyada looga baahan yahay. Hay'addu, ka dib marka ay xaqiijiso in uusan qof awoodin bixinta xog-dhalyada, waa inay ka qabataa macluumaadka kale ee uu awoodo sharciguna oggol yahay.

Qodobka 16^{aad}:
Hubinta Diiwaan-gelinta Qofka

1. Hay'addu waa inay ku diiwaan-geliso qofka hannaanka diiwaan-gelinta dadweynaha iyo Aqoonsiga Qaranka ee casriga ah keliya markii:
 - a. la hubiyo xog-horaadda si waafaqsan hab-raacyada ku xusan Cutubkan;
 - b. la hubiyo xaq-u-lahaanshaha diiwaan-gelinta; iyo
 - c. la xaqiijiyo in qofka horay aan loo diiwaan-gelin.
2. Sarkaalka diiwaan-gelinta waa inuu ogeysiyo sarkaalka kor-joogtaynta haddii uu ku qanci waayo in qofka la diiwaan-gelinayo uusan ka gudbin hubinta ku xusan shuruudaha faqradda (1) ee qodbankan, si loo qaado tallaabooyin dheeraad ah oo lagu hubinayo shuruudahaas.
3. Qofna lama diiwaan-gelinayo haddii uusan buuxin shuruudaha diiwaan-gelinta ee lagu jideeyey Sharciga iyo xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 17^{aad}:
Hab-raaca Sugidda Qofka

1. Qofka la diiwaan-gelinayo waxaa lagu sugi karaa dokumenti caddeynaya xog-horaaddiisa ama markhaati sida ku faahfaahsan qodobkan iyo Qodobka 18aad ee xeer-nidaamiyahan.
2. Muwaadinka JFS waxaa lagu sugayaa dokumenti dawladeed ama dokumenti dawladu aqoonsan tahay oo caddeynaya qofnimadiisa ayna soo saarto DJFS ama Maamul-goboleedyada. Dokumentiyada loo adeegsan karo caddayn lagu sugayo qofka Muwaadinka ah waxaa ka mid ah:
 - a. caddeyn Jinsiyadda JFS;
 - b. baasboorka Soomaaliya oo aan dhacsanayn;

- c. caddeymaha dad-dhigidda haddii ay ku caddahay ahaanshihiisa muwaadin JFS;
 - d. rukhsad wade (Driver license) aan dhacsanayn haddii ay ku caddahay ahaanshihiisa muwaadin JFS; iyo
 - e. aqoonsi aan dhacsanayn oo muujinaya qabashada xil-dawladeed iyo shaqaale rayid ah oo uu keliya qaban karo muwaadin JFS si waafaqsan sharuucda Dalka.
3. Dokumentiyada caddeynaya qofnimada oo ay bixiyaan hay'adaha gaarka loo leeyahay ee ka diiwaan-gashan DJFS iyo Maamul-goboleedyada waxaa ka mid ah:
- a) shahaado waxbarasho oo ay bixiso xarun waxbarasho oo ka diiwaan-gashan haystana aqoonsiga DJFS ama Maamul-goboleedyada; iyo
 - b) dokumentiyada kale ee ay u asteeyso Hay'addu.
4. Qofka si sharci ah u deggan dalka waxaa lagu sugayaa dokumenti caddeynaya qofnimadiisa oo ka kooban:
- a) degganaasho Sharci ah oo aan dhacsanayn;
 - b) baasaboort ama dokumenti safar; iyo
 - c) oggolaanshaha deganaansho waa in uusan ka yareyn 1 (hal) sano.
5. Qaxootiga, magan-gelyo-doonka, iyo dal-laawaha waxaa lagu sugayaa dokumentiyada soo socda:
- a) kaarka Qaxootiga (Refugee ID) Soomaaliya;
 - b) magan-gelyo-doonka iyo Dal-laawaha waxaa lagu sugayaa dokumenti caddeynaya qofnimadiisa oo ka soo baxay Hay'addaha u xilsaaran arrimahooda.

Qodobka 18^{aad}:

Habka Xaqiijinta Markhaatiga ee Xog-Horaadda Muwaadinka

1. Muwaadinka aan heli karin dokumentiyada looga baahan yahay ee lagu xusay Qodobka 17aad ee xeer-nidaamiyahan, waxaa lagu sugayaa markhaati caddeynaya xog-horaaddiisa.
2. Markhaati waxaa noqon kara oo keliya:
 - a) muwaadin haysta Kaarka Aqoonsiga Qaran;
 - b) aqoonsi muujinaya qabashada xil-dawladeed ee DJFS ama Maamul-goboleed, ama qabashada xil shaqaale rayidnimo ah oo uu keliya qaban karo muwaadin JFS si waafaqsan sharuucda Dalka; ama
 - c) madax-dhaqameedka ka diiwaan-gashan haystana aqoonsiga Wasaaradda Arrimaha Gudaha, Federaalka iyo Dib-u-heshiisiinta DJFS iyo Wasaaradaha Maamul-goboleedyada ee u xilsaaran arrimaha diiwaan-gelinta madax-dhaqameedka.

Qodobka 19^{aad}:

Xog-wareysiga Hubinta Xog-horraadda Muwaadinka

1. Marka qofka lagu sugo dokumenti si waafqsan Qodobka 17aad ee xeer-nidaamiyahan, haddii Hay'addu ku qanci weyso dokumentiga uu wato qofka la diiwaan-gelinayo waxaa lala yeelanayaa xog-wareysi lagu xaqiijinayo sax-ahaanshaha xogta uu sheeganayo.
2. Marka muwaaddinka lagu sugayo markhaati si waafaqsan Qodobka 18aad ee xeer-nidaamiyahan; Hay'addu waxay markhaatiga la yeelanaysaa xog-wareysi si loo hubiyo sax-ahaanshaha marag-furkiisa.
3. Weydiimaha xog-wareysiga waa inay ku koobnaadaan arrimaha lagama-maarmaanka u ah diiwaan-gelinta sida xaq-u-lahaanshaha diiwaan-gelinta, xaqiijinta xog-horaadda, iyo xaqiijinta xiriirka ka dhexeeya qofka la diiwaan-gelinayo iyo markhaatiga.
4. Xog-wareysiga waa in lagu qaadaa luqad uu fahmi karo qofka la wareysanayo.

Qodobka 20^{aad}:

Sixidda iyo Beddelaadda Dambe ee Xog-horaadda

1. Iyadoo la raacayo shuruudaha faqrada (3) iyo (4) ee qodobkan, Hay'addu waa inay abuurtaa hab si fudud loogu sixi karo xog-horaadda Qof kasta oo la diiwaan-geliyey, ama markuu yahay dadka ku xusan Qodobka 13aad ee xeer-nidaamiyahan, waalidkiisa, dan-dhawrihiisa uu awoodo inuu dib-u-eegi karo xog-horaaddiisa ku jirta xog-sidaha.
2. Haddii Qofku uu helo xog ku saabsan xog-horaaddiisa oo si qaldan loo diiwaan-geliyey wuxuu xaq u leeyahay in dib loogu saxo iyadoo loo cusbooneysiinayo xog-horaadda waxaana loo marayaa siyaabaha soo socda:
 - a) in uu yimaado xarumaha diiwaan-gelinta ama xarumaha diiwaan-gelinta guur-guura (Mobile registration center); ama
 - b) qaab elektaroonik tooska ah (online) iyadoo la raacayo hab-raacyada ay Hay'addu u dejiso.
3. Gefafka qoraal ama xog-horaad ee uu si qaldan u diiwaan-geliyey sarkaalka diiwaan-gelin waa in loo saxaa si dhaqsi ah oo u dhib yar Qofka la diiwaan-gelinayo haddii uusan isagu lahayn sababta keentay gef-qoraaleedka ama in si qaldan loo diiwaan-geliyo xog-horaaddiisa.
4. Qof kasta oo la diiwaan-geliyey waa inuu ogeysiisaa Hay'adda isbeddel kasta ee ku yimaada xog-horaaddiisa hore ay Hay'addu haysay si ay u ahaato mid saxan mar walba.
5. Xog-horaadda wax laga beddelay ee uu soo gudbiyey qofka waa in Hay'addu ay xaqiijisaa si waafaqsan hab-raacyada lagu sheegay Cutubkan ee khuseeya xog-horraadda.
6. Qofku wuxuu codsan karaa inuu beddelo xogtiisa gaarka ah.

7. Qofka doonaya inuu beddelo xog-horaaddiisa wuxuu codsigiisa/arjigiisa u gudbinayaa maxkamadda degmada uu deggan yahay.
8. Arjiga/codsiga waa in ay ku caddahay xogta la beddelayo, midda cusub ee uu doonayo qofku iyo sababta uu u beddelayo.
9. Maxkamaddu, ka dib markay sugto aqoonsiga qofnimo ee codsadaha kuna qanacdo caddeymaha iyo sababaha codsigiisa ku salaysan yahay, waxay soo saaraysaa go'aan beddelidda magaca codsadaha si waafaqsan sharciyadda iyo xeer-nidaamiyayaasha khuseeya magac-beddelka.
10. Maxkamaddu waxay u diraysaa nuqul go'aankeeda ah hay'adda u xilsaaran dad-dhigista si ay ugu diiwaan-geliso magaca cusub ay maxkamaddu go'aankeeda ku soo saartay una helo shahaado dhalasho oo ay ku caddahay magaca cusub ee uu qaatay. Maxkamaddu waa inay siiso codsadaha nuqul go'aankeeda ah.
11. Qofku wuxuu codsi xog-beddelid ah oo ay la socdaan nuqullada go'aanka maxkamadda iyo shahaadada dhalashada ah ee cusub u gudbinayaa Hay'adda. Hay'addu markay hesho codsigaas waxay muddo 30 (sodon) maalin shaqo gudahood ah u diiwaan-gelinaysaa xog-horaadda cusub una soo saaraysaa Aqoonsi cusub oo ay ku caddahay xogta la beddelay haddii loo baahdo.
12. Beddelaad kasta oo khuseysa degaanka qofka waxaa lagu caddeynayaa shahaadada degganaanshaha degmada oo ay bixiso dawladda hoose uu qofku deggan yahay.
13. Beddelaadda xog-horaadda qofka si sharci ah u deggan JFS waxaa lagu salayn karaa oo keliya baasaboort, aqoonsiga qaxooti, jinsiyad-laawe ama magan-gelyo-doon.
14. Qofka la diiwaan-geliyey haddii ay u suurta-geli weydo inuu cusbooneysiyo xog-horaadda lama xanibi karo tirsiga u gaarka ah ama lagalamana noqon karo Aqoonsiga.
15. Qofkii aan la sugi karin xog-horaaddiisa ku dhigan faqradda (1) (a), (b), (c), iyo (d) ee Qodobka 14aad ee xeer-nidaamiyahan waxaa loo raacayaa habka ku cad faqradda 8aad iyo 12aad ee qodobkan.

Qodobka 21^{aad}:

Raadka Sharci ee Aqoonsiga Shisheeye

Diiwaan-gelinta iyo haysashada kaarka aqoonsiga ee qof shisheeye ah kama dhalanayso wax xuquuq ah ama wax filasho xuquuq kasta oo la xiriira, deganaanshaha qofka, xaq-u-lahaanshaha codeynta ama qabasho xil-siyaasadeed ama mid amni ama xaalad muwaadinnimo.

CUTUBKA SHANAAD TIRSIGA AQOONSIGA GAARKA AH

Qodobka 22^{aad}:

Asteynta Tirsiga Aqoonsiga

1. Hay'addu waa inay qof kasta oo la diiwaan-geliyey ay siiso tirsiga aqoonsiga oo u gaar ah ka dib markuu soo dhammeystiro Shuruudaha diiwaan-gelinta aqoonsiga Qaran.
2. Hay'addu waa inay si degdeg ah ugu wargeliso qof kasta oo la diiwaan-geliyey, waalidkiisa, ama Dan-dhawrihiisa email ahaan, fariin-qoraal ah ama warqad loo dirayo qofka la diiwaan-geliyey.

Qodobka 23^{aad}:

Qaabka Tirsiga Aqoonsiga

1. Tirsiga aqoonsiga oo ay Hay'addu si mideysan uga bixiso dalka oo dhan waa inuu ka koobnaado tiro 11 (kow iyo toban) aan taxane ahayn oo hal mar la bixinayo.
2. Tirsiga aqoonsiga ee loo asteeyey qof la diiwaan-geliyey laguma saleyn karo xogtiisa qofnimo.
3. Hay'addu waxay beddeli kartaa qaabka tirsiga gaarka ah si ay ugu darto hal ama in ka badan oo tirooyin ah oo ku dhisan xisaabta, hubin laga soo xisaabiyey tirooyinka kale si aan kala-sooc lahayn loo soo saaray si waafaqsan qaabka ay go'aamiso Hay'addu.
4. Isbeddel kasta oo ku yimaada qaabka tirsiga gaarka ah wax saameyn ah kuma yeelanayo tirsiyada horay loo siiyey qof kasta oo la diiwaan-geliyey.
5. Qof kasta ee la diiwaan-geliyey waa inuu lahaado tirsiga aqoonsiga inta uu nool yahay.
6. Tirsiga aqoonsiga ee la bixiyey ama la siiyey qofka la diiwaan-geliyey lama siin karo qof kale, xitaa ka dib marka qofka la diiwaan-geliyey uu dhinto ama tirsiga aqoonsiga la hakiyo.

Qodobka 24^{aad}:

Hakinta Tirsiga Aqoonsiga

1. Hay'addu waa inay hakisaa tirsiga aqoonsiga gaarka ah ee la siiyey dadka la diiwaan-geliyey ee soo socda:
 - a) qof la diiwaan-geliyey ee geeriyooday ka dib 60 (laxdan) maalmood markii dhimashada qofkaas lagu diiwaan-geliyey si waafaqsan Shuruudaha Dalka; ama
 - b) haddii ay hay'addu u aragtay in hufnaanta nidaamka aqoonsiga Qaran ee casriga ah la wiiqay ee la xiriira tirsiga gaarka ah taasoo ay sabab u tahay qaabka ay u soo saartay ama xad-gudubka amniga xogta iyo bed-qabka

kale ee aan ku filnayn in ay ka hortagto waxyeellada la taaban karo ee qofka diiwaan-gashan ee la xiriira tirsiga gaarka ah ama shakhsiyaadka kale.

2. Hay'addu waa inay tirsi aqoonsi gaar ah siisaa qofka nool ee la diiwaan-geliyey qofkaas oo laga hakiyey tirsigiisi hore.
3. Marka ay Hay'addu qof nool oo la diiwaan-geliyey u badesho tirsiga aqoonsiga gaarka ah waa inay hubisaa isla jaan-qaadka tirsiga cusub iyo xogta horay looga qabtay qofkaas ee ku jirta xog-sidaha.

CUTUBKA LIXAAD

NOOCYADA AQOONSIGA QARAN

Qodobka 25^{aad}:

Bixinta Aqoonsiga Qaran

1. Si waafaqsan hab-raaca lagu jideeyey cutubkan, Hay'addu waxay siinaysaa qofka la diiwaan-geliyey Kaararka Aqoonsiyada soo socda:
 - a) muwaadinka JFS oo ay u buuxsanto da'da 15 (shan iyo toban) sano ama ka weyn wuxuu helayaa Kaarka Aqoonsiga Qaran; iyo
 - b) Qofka shisheeyaha ah ee ay u buuxsanto da'da 15 (shan iyo toban) sano ama ka weyn oo haysta degganaansho sharci ah ee JFS wuxuu helayaa Kaarka Aqoonsiga Qaran ee shisheeye.
2. Hay'addu waxay soo saari kartaa 1 (hal) ama ka badan oo noocyo casri ah ee Kaarar Aqoonsi ee lagu qeexay Cutubka Kowaad, marka wax lagu daro ama laga beddelo muuqaalka Kaarka aqoonsiga.

Qodobka 26^{aad}:

Daabicidda iyo Bixinta Kaarka Aqoonsiga

1. Qof kasta oo la diiwaan-geliyey wuxuu codsan karaa Aqoonsiga xilliga diiwaan-gelinta iyo cusbooneysiinta Kaarka Aqoonsiga marka muddadiisu dhammaato.
2. Qofka la diiwaan-geliyey wuxuu codsan karaa Aqoonsiga ku habboon marka:
 - a) qofku yimaado xarumaha diiwaan-gelinta ama xarumaha diiwaan-gelinta ee guur-guura; ama
 - b) qaab elektaroonik ah iyadoo loo maraayo online-ka (online) si waafaqsan hab-raacyada Hay'adda.
3. Qeybta Maareynta Aqoonsiga Qaran ee Hay'adda ayaa u xilsaaran hubinta tayada Aqoonsiga la daabacay ka hor inta aan lagu wareejin qofka la diiwaan-geliyey;
4. Marka la hubiyo lana xaqiijiyo aqoonsiga la daabacay, Hay'adda waxay fariin qoraal ama Iimayl (E-mail) ama hab kale ah oo ay Hay'addu dajiso ku wargelinaysaa qofka la diiwaan-geliyey xilliga iyo goobta qaadashada Aqoonsiga:

- a) waqtiga iyo goobta qofka diiwaan-gashan uu ka qaadanayo noocyada kaarka aqoonsi; iyo
 - b) habka lagu hawl-gelinayo kaarka aqoonsiga casriga ah ee la soo saaray.
5. Kaarka Aqoonsiga waa in lagu daabaco laf adag iyo khad raagaysa muddada uu dhaqan-galka yahay Kaarka Aqoonsigu.

Qodobka 27^{aad}:

Xogaha Ka Soo Muuqanaya Kaarka Aqoonsiga

1. Kaarka aqoonsiga qaran ama kaarka aqoonsiga shisheeye waa inay ka soo muuqdaan oo keliya macluumaadka shakhsi ahaaneed ee qofka la diiwaan-geliyey, waxayna iskugu jiraan:
 - a. magaca qofka oo afaran haddii uu yahay Muwaadin JFS ama saddexan haddii uu shisheeye yahay;
 - b. tirsiga Aqoonsiga gaarka ah;
 - c. sawirka wejiga;
 - d. taariikhda dhalashada;
 - e. jinsiga;
 - f. jinsiyadda;
 - g. qofka kaarka iska leh saxixiisa;
 - h. degaanka uu deggan yahay;
 - i. taariikhda la daabacay;
 - j. taariikhda dhicidda; iyo
 - k. saxiixa Maareeyaha Guud/Mas'uulka kale ee ay Hay'addu magacowday.
2. Kaarka aqoonsiga qaran ama kaarka aqoonsiga shisheeye waxaa kale oo ka soo muuqanaya calaamadda aaladdu akhriso (QR code) iyo/ama laf (chip) keydisa oo keliya xogta qofka ee lagu qeexay faqradda (1) ee qodobkan.
3. Kaarka aqoonsiga qaran iyo kaarka aqoonsiga shisheeye waa in lagu kala soocaa magaca kaarka iyo qaar ka mid ah xogaha ku qoran taasoo ka dhigaysa mid si fudud loo kala saari karo.

Qodobka 28^{aad}:

Xogaha Ka Soo Muuqanaya Shahaadada Aqoonsiga

1. Shahaadada aqoonsiga qaranka ama Shahaadada aqoonsiga shisheeye, waa inay ka soo muuqdaan oo keliya macluumaadka xogta qofka la diiwaan-geliyey, waxayna iskugu jiraan:
 - a. lambarka raad-raaca;
 - b. magaca qofka oo afaran haddii uu yahay Muwaadin JFS ama saddexan haddii uu shisheeye yahay;
 - c. tirsiga Aqoonsiga;

- d. goobta dhalashada;
 - e. degaanka uu deggan yahay;
 - f. jinsiga;
 - g. taariikhda dhalashada;
 - h. magaca waalidka/Dan-dhawraha;
 - i. xaaladda Sharci/jinsiyad ; iyo
 - j. QR code-ka oo noqonaya mid laga heli karo oo keliya xogta shakhsiga si waafaqsan axkaamta cutubkan.
2. Shahaadada Aqoonsiga qaranka waa in lagu kala soocaa shahaadada aqoonsiga shisheeye magaca shahaadada iyo qaar ka mid ah xogaha ku qoran taasoo ka dhigaysa mid si fudud loo kala saari karo.

Qodobka 29^{aad}:

Xaaladaha Lumidda iyo Waxyeellada Aqoonsiga

1. Qofka diwaan-gashan ee la siiyey Aqoonsiga waa inuu qaadaa tallaabooyin maan-gal ah si uu u sugo amaanka aqoonsiga una ilaaliyo qaab wanaagsan.
2. Shakhsiga diiwaan-gashan ee aqoonsiga casriga ah qaatay waa inuu qaadaa tallaabooyin maan-gal ah si uu u sugo qalab kasta oo lagu keydiyo aqoonsiga casriga ah kana ilaaliyo dadka aan loo fasaxin inay galaan oo isticmaalaan qalabkaas ama kaarka aqoonsiga ee casriga ah.
3. Qofka uu Aqoonsiga Qaranka ka lumo ama laga xado waa inuu si degdeg ah u wargeliyaa Saldhigga Booliska ee ugu dhow iyo xarumaha diiwaan-gelinta ama xarumaha diiwaan-gelinta guur-guura ee Hay'adda ama uu ogeysiyo Hay'adda iyadoo la maraayo hab-raaca elektarooniga ah (online).
4. Saldhigga Booliska ee la wargeliyey waa inuu baafiyaa Aqoonsiga Qaran ee lumay muddo 30 (soddon) maalin oo shaqo ah gudahood. Marka ay dhammaato muddada 30 (soddonka) maalin ah, saldhiggu wuxuu siinayaa Qofka Aqoonsigiisu lumaya ama laga xaday qoraal caddeynaya in Aqoonsiga qofkaasi lumay ama laga xaday laguna baafiyey muddada ku xusan faqradda (4) ee qodobkan.
5. Haddii Aqoonsiga ay waxyeello muuqata soo gaarto sida jabitaan ama tirtiranka xogta, qofku wuxuu imaanayaa xarumaha Hay'adda, isagoo la imaanaya Aqoonsiga ay waxyeeladu soo gaartay si loogu beddelo.

Qodobka 30^{aad}:

Dib-u-daabicidda Kaarka Aqoonsiga

1. Dib-u-daabicidda Kaarka Aqoonsiga waxaa xaq u leh shakhsiyaadka soo socda:
 - a) qofka diiwaan-gashan oo cusbooneysiisay xog-horaadda ee lagu muujiyey aqoonsiga iyadoo loo marayo hab-raacyada ku cad Qodobka 20aad ee Xeer-nidaamiyahan;

- b) qofka diiwaan-gashan ee uu ka lumay ama laga xaday Kaarka Aqoonsiga casriga ah ama la isticmaalay iyadoo aan laga helin oggolaansho shakhsi ama si kale loo fara-geliyey oo uu wargeliyey booliska ama maamulka; iyo
 - c) qofka diiwaan-gashan oo soo celiyey kaarka aqoonsiga ee ay waxyeelladu gaartay oo codsada dib-u-daabiciis.
2. Dib-u-bixinta kaarka aqoonsiga ma beddelayso tirsiga aqoonsiga ee gaarka u ah qofka diiwaan-gashan.

Qodobka 31^{aad}:

Dhicidda iyo Cusbooneysiinta Kaarka Aqoonsiga

1. Kaarka aqoonsiga qaran ee muwaadinku wuxuu ku dhacayaa muddo ku siman 10 (toban) sano laga bilaabo taariikhda la bixiyey.
2. Muwaadinka JFS ee si iskiisa uga tanaasulay Jinsiyadda JFS wuxuu Kaarka Aqoonsiga ka dhacayaa taariikhda uu tanaasulkiisu noqdo mid dhaqan-gal ah.
3. Kaarka Aqoonsiga shisheeye wuxuu dhacayaa:
 - a. marka ay dhammaato xaaladda degganaashaha sharci ee shisheeye taasoo saameynaysa waqtiga bixinta kaarka aqoonsiga shisheeye; iyo
 - b. isbeddel ku yimaado xaaladda sharci ama degganaansho qofka diiwaan-gashan si waafaqsan shuruudca dalka.
4. Qofka diiwaan-gashan wuxuu codsan karaa cusbooneysiinta kaarka aqoonsiga ka hor inta uusan dhicin 90 (sagaashan) maalmood gudahooda iyo waqti kasta oo ka dambeeya, si waafaqsan shuruudaha Qodobka 26aad ee Xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 32^{aad}:

Kala-noqoshada Kaarka Aqoonsiga

Hay'addu waxay qof kala noqon kartaa Kaarka aqoonsiga marka:

- a. la bixiyo tirsi Aqoonsi aan waafaqsanayn Xeer-nidaamiyahan;
- b. tirsi Aqoonsi horay qof ugu diiwaan-gashanaa la siiyo qof kale. Kala-noqoshada waxay keliya saameynaysaa qofka dambe ee la siiyey tirsi Aqoonsi oo horay qof u haystay; ama
- c. hay'addu ku qanacdo ama rumaysato in kaarka aqoonsigu uu lumay, la xaday, waxyeello gaartay ama uu burburay, ama haysashada iyo isticmaalidda oggolaansho la'aan.

CUTUBKA TODOBAAD HAWL-GELINTA ADEEGGA SUGIDDA

Qodobka 33^{aad}:

Hirgelinta Hannaanka Hubinta Kaarka Aqoonsiga

1. Hay'addu waa inay dhistaa oo hawl-gelisaa hannaanka hubinta Kaarka Aqoonsiga iyadoo la waafajinayo Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah si loogu fududeeyo dhinacyada Ku tiirsan inay si sahlan oo qaab elekteroonik ah u sugaan qof kasta oo diiwaan-gashan ee haysta Kaarka Aqoonsiga Qaran ama Kaarka Aqoonsiga Shisheeye.
2. Marka ay Hay'adda u suura-gasho farsamo ahaan waxay horumarin kartaa adeegga sugitaanka taasoo u fududeynaysa dhinacyada ku tiirsan inay si elektaroonik ah u sugaan qof kasta oo diiwaan-gashan ee soo bandhigaya xog-dhalyadooda
3. Hay'addu waa inay dejisaa hab-raacyo iyo hal-beegyo lagula soconayo adeegga sugidda ee laga hirgelinayo lana waafajinayo Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah oo ay adeegsanayaan dhinacyada ku tiirsan.

Qodobka 34^{aad}:

Shahaado-siinta Dhinacyada Ku tiirsan

1. Hay'addu waa inay siisaa shahaado dhinacyada ku tiirsan (loo-adeegayaasha) marka:
 - a. sida uu waajibiyey sharciga ama xeerka ay tahay inay aqoonsadaan qof kasta ujeeddada bixinta adeegyada ama gelitaanka macaamil ganacsi ee dhinacyada ku tiirsan; ama
 - b. ganacsiga caadiga ah wuxuu u baahan yahay in la aqoonsado oo la sugo qof kasta oo ay la macaamilayaan ama cidda loo fulinayo adeegga ee la xiriira xogta qofka.
2. Ka hor shahaado-siinta, dhinaca ku tiirsan waxaa waajib ku ah:
 - a. in ay Hay'adda u muujiso inay u qalanto ka-mid-ahaanshaha dhinaca ku tiirsan sida ku cad faqradda (1) ee qodobkan;
 - b. waxaa jiraya heshiis is-afgarad ee u dhexeeya Hay'adda iyo dhinacyada buuxiyey shuruudaha faqradda (1) iyo (2) ee xeer-nidaamiyahan, heshiiskaas oo qeexaya waajibaadka, mas'uuliyadda iyo baaxadda helitaanka xogta qofka ee xog-sidaha Hay'adda taal; iyo
 - c. In ay u muujinta Hay'adda ku qanacsanaanta iyo inay fulinayaan siyaasadaha lagama-maarmaanka u ah hab-raacyada, iyo u-diyaar-garowga maamul iyo farsamo ahaan inay la wareegto mas'uuliyadda laguna dabaqayo sharciga iyo shuruudaha kale ee Hay'adda iyo heshiisyada is-afgarad ee ay la galeen Hay'adda.
3. Hay'adaha dawladda iyo kuwa caalamiga ah ee ay dawladda Soomaaliya u

oggolaato, waxaa xogta lagula wadaagi karaa ka dib ballan-qaadka u hogganaansanaanta sharciga, xeer-nidaamiyahan iyo sharciyada kale ee dalka, Hay'adda ay la galaan heshiisyada waa inay ku caddahay waajibaadka, mas'uuliyadaha iyo baaxadda xogta.

4. Hay'addu waxay ogeysiin iyo ogaysiin la'aan joojin kartaa shahaado-siinta Hay'ad kasta oo ah dhinaca ku tiirsan haddii:
 - a. hay'addu marka ay ku qanacdo in dhinaca ku tiirsan uusan hadda buuxin karin shuruudaha qodobkan;
 - b. haddii dhinaca ku tiirsan uusan u hoggaansamin qodobbo ka mid ah sharciga ama xeer kasta oo lagu soo saaray Sharciga, sharciga dhawrista xogta, xeer kasta oo lagu soo saaray sharcigaas, heshiis kasta oo is-faham oo Hay'addu la gashay, ama Amar/Ogeysiin/jiheyn ay sameysay Hay'addu.
5. Hay'addu waa inay dhawrto cusbooneysiinta liiska iyo mareegaha dhammaan dhinacyada ku tiirsan (loo-adeegaha) ee qaatay shahaadada iyo kuwa shahaadada laga joojiyey.

Qodobka 35^{aad}:

Isticmaalka Adeegga Sugidda ee Dhinaca Ku tiirsan

1. Haddii aan sharcigu si kale u sheegin, dhinacyada ku tiirsan adeegga sugidda ee Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah ma heli karaan, mana keydsan karaan xogta qof kasta oo diiwan-gashan iyadoo aan la helin oggolaanshaha qofka xogta leh.
2. Dhinaca ku tiirsan (Loo-adeegaha) waa inay u oggolaadaan qaab kale oo qofka aan diiwaan-gashanayn ee aan awoodin inuu la yimaado Kaarka Aqoonsiga Qaran ama Kaarka Aqoonsiga Shisheeyea ama aan la awoodin in lagu sugo Nidaamka diiwaan-gelinta Qaran ee Casriga ah inuu caddeeyo qofka uu yahay.
3. Inta laga gaarayo goorta Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee casriga ah lagu baahinayo dalka, ayna suurta-gal noqonayso in la sugi karo dadka iyadoo la adeegsanayo nidaamkaas, dhinacyada ku tiirsan (loo-adeegaha) waxay sii adeegsanayaan habab kale oo maan-galka ah ee lagu sugi karo aqoonsiga qofka, umana diidi karaan adeegga ama isdhaafsigaa ganacsi iyagoo ku xiraya sugitaanka nidaamka aqoonsiga qaran.

Qodobka 36^{aad}:

Xogta Qofka ee Lala Wadaagi Karo Dhinacyada Ku Tiirsan

1. Hay'adda ayaa go'aaminaysa xogta qofka diiwaan-gashan taasoo dhinaca ku tiirsan ay tahay in uu ka qaato ama helo ama uu u soo gudbiyo Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee casriga ah ama haddii kale uu adeegsado xogta sugitaanka awgiis si waafaqsan xeer-dimaayahan iyo sharciyada la xiriira.
2. Xogaha la ururiyey, lala wadaagay ama loo gudbiyey dhinacyada ku tiirsan si waafaqsan faqradda (1) ee qodobkan, waa inay ku koobnadaan xadiga loogu

talo-galay xogta qofka ee ay u baahan yihiin dhinacyada ku tiirsan hawsha sugidda ee sharciga ama xeer-nidaamiyuhu oggol yahay.

Qodobka 37^{aad}:

Baahida Dhinacyada Ku tiirsan Xogaha Qofka

Ka hor inta aysan bilaabin codsashada adeegga sugidda dhinacyada ku tiirsan waa inay shaaciyaan xogta ay uga baahan yihiin dadka diiwaan-gashan:

- a. nooca xogta qofka ee lala wadaagayo dhinaca ku tiirsan iyadoo ujeeddadu tahay sugid;
- b. ujeeddooyinka dhinaca ku tiirsan iyo qaabka ay u habayn doonaan xogta qofka; iyo
- c. hab kale oo maan-gal ah oo lagu sugi karo qofka diiwaan-gashan.

Qodobka 38^{aad}:

Waajibaadka Warbixin ee Dhinaca Ku Tiirsan (Adeeg-qaataha)

Dhinaca ku tiirsan waa inuu si joogta ah Hay'adda u soo siiyaan warbixin habka ay u dejisay Hay'addu isagoo ka jawaabaya xogaha ay codsato ee la xiriira u-hogansanaanta waajibaadka sharciga ama xeer-nidaamiye kasta oo lagu soo saaray sharciga, sharciga dhawrista xogta ama xeer-nidaamiye kasta oo lagu soo saaray sharcigaas, ama Amar/Ogeysiin/jihayn ay sameysay Hay'addu.

Qodobka 39^{aad}:

Tallaabooyinka Dheeriga ah ee Ilaalinta Adeegga Sugidda

1. Hay'addu waa inay dejisaa hab-raacyo dheeri ah oo maan-gal ah oo lagu maareynayo haddii uu qalad ka yimaado shaqada sugidda ee Nidaamka diiwaan-gelinta Aqoonsiga Qaran ee Casriga ah.
2. Ujeeddada hab-raacyada dheeriga ah ee ku xusan faqradda (1) ee qodobkan, waa in Hay'addu hubisaa in qof kasta ee diiwaan-gashan iyo dhinacyada ku tiirsan marka ay gelayaan macaamil ama sameynayaan adeeg-bixin, aysan khalkhal gelin haddii aysan awoodin inay isticmaalaan adeegga sugidda iyagoo aan gelin qalad.

CUTUBKA SIDEEDAAD QODOBBO QUBANE AH

Qodobka 40^{aad}:

Wax-ka-baddel

Haddii loo baahdo in wax ka beddel lagu sameeyo Xeer-nidaamiyahan waxaa Golaha Wasiirrada u soo jeedinaya Wasiirka, iyadoo la marayo hab-raaca sharuucda dalka.

Qodobka 41^{aad}:

Burin

Waxaa la buriyey xeer-nidaamiye ama hab-raac kasta ee ka hor-imaanaya xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 42^{aad}:

Ciqaab

1. Qof kasta oo jebiya mid ama ka badan ee qodobbada Xeer-nidaamiyahan waxaa ka dhalanaya ganaaxyada soo socda:
 - a. Haddii aan si ka duwan loogu sheegin sharci khuseeya ama falku uusan ahayn dembi lagu muteysto ciqaab ku jirta Xeerka Ciqaabta Soomaaliyeed, qofkii ku xad-gudba qodobbada xeer-nidaamiyahan ama u hoggaansami waaya wuxuu muteysan karaa:
 - i) In dokumentiga aqoonsiga lagala noqdo haddii uu ku helay si aan waafaqsanayn Sharciga iyo xeer-nidaamiyihiisa;
 - ii) In lagala noqdo shahaadada ama oggolaanshaha sugidda aqoonsiga haddii uu ku helay si aan waafaqsanayn Sharciga iyo xeer-nidaamiyihiisa; ama
 - iii) In laga qaado ganaax lacageed oo uu Guddiga Maamulka Hay'addu jaan-gooyo.
 - b. Ganaaxyada ku xusan xarafka (a) ee faqraddan waa lagu soo rogi karaa iyadoo aan waxba loo dhimeyn tallaabooyinka ku xusan xarafka (a) (i, ii, iii) haddii xad-gudubka ama u-hoggaansami-la'aantu tahay mid loo galay si aan niyad-sami lahayn.
 - c. Haddii dembiga kale ee sharciga lagu sheegay ay qofka ku caddaato ku xad-gudubka qodobbada xeer-nidaamiyahan, oo aysan keenayn in lagu soo rogo tallaabooyinka ku xusan xarafka (a) ee faqraddan, tallaabooyinkaasi waxay sii ahaanayaan dhaqan-gal haddii aysan ka hor-imaanayn sharci ama amar maxkamadeed aan lagu baabi'in.
2. Ganaaxyada qodobkan looma fasiri karo in ay dhinacna ka hor-istaagayaan xaq uu sharci kale siiyey ama ka qaadayaan waajib sharci kale lagu faray.
3. Ganaaxyada xeer-nidaamiyahan waxaa soo rogi kara Maareeyaha Guud.

Qodobka 43^{aad}:
Dhaqan-gal

Xeer-nidaamiyahani wuxuu dhaqan-gelayaa markuu ansixiyo Golaha Wasiirrada, isla markaana uu saxiixo Ra'iisul Wasaaraha Xukuumadda JFS, laguna soo saarayaa Faafinta Rasmiga ah ee Dawladda.